

Maailman ympäri 30 biisissä – Maailmanmusiikkietydejä pianolle

Maailman ympäri 30 biisissä on pianonsoiton ohjelmistokirja, jonka harjoituskappaleet johdattavat soittajan maailmanmusiikin pyörteisiin. Eri kulttuuristen ja maantieteellisten alueiden rytmit, harmoniat ja melodiat tarjoavat soittajalle monipuolisia haasteita. Kappaleet ovat tuoreita, hauskoja ja sopivat hyvin musiikin perustasolle ja syventäviin opintoihin. Tasoltaan ne ovat helposta vaikeaan, joten opiskeltavaa riittää myös ammattisoittajalle, joka haluaa kehittää rytminkäsittelyään ja komppaustyylistä soittoaan. Kirja täydentää oppilaitoksissa käytössä olevaa valikoimaa ja tarjoaa uusia sävyjä pianonsoitonopetuksen laajaan kenttään.

Kirjan kappaleet on järjestetty ryhmiin maantieteellisen sijainnin mukaan: Aasia, Afrikka, Etelä- ja Väli-Amerikka, Pohjoismaat, muu Eurooppa sekä Pohjois-Amerikka. Mukana on perinteisten, vanhempien tyylien sävyjä sekä viime vuosikymmeninä kehittyneiden tyyli-suuntien piirteitä. Esimerkiksi Eurooppa-osion Old Times on sävelletty mukaillen 1600–1800-lukujen pianomusiikkia. Pohjoismaat-ryhmän Dark Forest taas upottaa soittajan Norjassa 1990-luvulla kehittyneen Black Metalin syvyyksiin. Tunnetuimmat etnorytmit esitellään Afrikka- ja Etelä-Amerikka-osastojen kappaleissa Mother Earth ja Merengue. Kappaleisiin liittyvät kuvat johdattavat niiden sävyn ja tyylin alkuperäpaikkaan.

Kirjan tarkoitus ei ole esitellä tyyli-lajeja autenttisesti vaan antaa soittajalle tuntumaa eri kulttuurien musiikista. Varsinkin popmusiikissa eri kulttuurialueiden musiikit ovat jo pitkään saaneet vaikutteita toisiltaan. Kappaleita soittaessa voi kuvitella vierailevansa vilkkaaseen markkina-aikaan malilaisessa kaupungissa, osallistuvansa tuliseen tanssiin rantahietikolla Karibiassa, hiljentyä tempelipuiston pysähtyneeseen hetkeen Tokiossa tai järvimaisemaan rauhaan Keski-Suomessa.

Tärkeintä kappaleissa on rytmisen kulkevuus ja pienyhtyelähtöisyys, joten metronomi on hyvä treenikaveri. Kannattaa myös kokeilla erilaisten rumpukomppien tai luuppien käyttöä.

Rytmisesti monipuoliset kappaleet vaativat usein hieman enemmän nuotteihin syventymistä. Omaksumisen helpottamiseksi kirjan kappaleet löytyvät soitettuina Youtubesta seuraavan osoitteen takaa:

<http://aroundtheworld.fennica.digital>

Aasia

From East To West on nimensä mukaisesti matka idästä länteen. Kappaleessa kuuluu muutaman vuoden takaisin Japanin esiintymismatkan vaikutteet. Länsimaisen popmusiikin ohella jazzmusiikki on edelleen suosittua Japanissa ja monet amerikkalaiset legendat esiintyvät siellä ahkerasti. Myös Suomi-jazz on Japanissa arvostettua. From East To West -kappaleen melodia pohjautuu duuri/mollipentatoniseen asteikkoon, jota käytetään myös perinteisessä japanilaisessa musiikissa varsinkin shakuhachi-huilulla ja shamisen-kielisoittimella. Tämä sekoittuu hiljalleen jazz-tyyliseen harmoniaan. Kokonaisuudesta muodostuu kuvitteellinen lentomatka mantereitten yli Tokiosta New Yorkiin.

Kamalan Gamelan -kappaleessa kohtaavat perinteinen indonesialainen gamelan ja 2000-luvun kitarapop. Gamelanissa käytetty muunneltu pentatoninen asteikko on melodian runkona, jota tyypillinen pop-kappaleen sointukulku tasoittaa. Oikean käden 16-osajuoksuotukset tuovat teknisiä haasteita kappaleeseen.

Kiinan muurilla tuo mieleen kiinalaisissa ravintoloissa usein soivan taustamusiikin. Pentatonisen asteikon duuri- ja mollisävyt tulevat esiin duuriasteikon nelisointujen vaihtuessa tasaisesti taustalla. Tämä kappale sopii hyvin opintojensa alussa oleville soittajille.

Nykypäivän listamusiikissa kuulee paljon vaikutteita eri kulttuurien musiikista. Rytmillä on suuri rooli tanssiklubeille tarkoitettussa musiikissa. Karibialta kotoisin olevat ja etelä-eurooppalaisperäiset rytmit saavat jäykistyneetkin lanteet liikkumaan. **Oriental**-kappale versoo Välimeren alueen pop-musiikista, jota kantautuu korviin ohi ajavista autoista rantakohteessa. Vasemman käden rytmikuviot luovat kappaleelle komppimaisen pohjan, johon oikean käden melodia liittyy koristelluin asteikkokokuin.

Afrikka

Africana-kappaleen groove on peräisin läntisestä Afrikasta, Senegalin alueelta. 16-osasyke nakuttaa taustalla läpi kappaleen, jota kuvitteellinen tahdin ykköselle ja kolmoselle painottuva bassorumpu säestää. Soittaessa kroppaan kannattaa hakea hi-hat-maista sykettä. Metronomin voi korvata hi-hat-loopilla, jolloin rytmit rullaavat paremmin. Kappaleen melodia on alun perin ajateltu kitaralle, joten pianisti voi soittaessa hakea sitä mielikuvaa.

Monisäikeinen syke on rytmiharjoitus, jossa neljä sormea soittavat lyömäsoitinmaisesti eri rytmistä stemmaa 12/8- tahtilajissa. Stemmat jakaantuvat painottuen eri tahdinosille länsi-afrikkalaisen lyömäsoitinryhmän tapaan. Rytmien seasta kumpuaa myös harmonia ja melodia, joten soittajan sormien työskentelyn lisäksi luvassa on myös aivojumbaa.

Mother Earth rakentuu kolmi- ja neljääniselle melodialle 6/8-tahtilajissa. Etelä-Afrikkalaisen gospelkuoroa imitoivan oikean käden osuudet luovat vastarytmiä perusgroovessa liikkuvalla bassolinjalle.

Savannilla-kappaleessa melodian voi kuvitella Senegalissa ja Malissa yleisen Kora-kielisoittimen taitajan soittamaksi ja laulamaksi. Inspiraatiosta kiitän afrikkapoppia laulavan Djeli Moussa Konden ääntä ja kappaleita. Guineasta kotoisin oleva laulaja-lauluntekijä asuu tällä hetkellä Pariisissa. Savannilla-kappaleen vaikutteet tulevat Guinean ja Malin alueilta. Rytmisiä haasteita lisää vasemman ja oikean käden roolien vaihtelu.

Etelä-Amerikka ja Väli-Amerikka

Lady and Bossa -kappaleessa liikutaan nimen mukaisesti bossa novan rytmeissä. Kappale on teknisesti helppo. Rytmeissä vaaditaan kuitenkin tarkkuutta, jotta komppi rullaa saumattomasti.

Merengue-kappaleen nimi viittaa musiikillisten tyylien sulatusuuniin. Kappaleessa pääsee soittamaan Karibian alueen ”humpkaa” ja afrokuubalaista rytmiä. Oikean käden melodioihin voi kuvitella meksikolaisen mariachi-orkesterin trumpetin.

Road To Havana johdattaa kuubalaisen musiikin tunnelmiin. Tumbao-basso vasemmassa kädessä luo pohjan, jota oikean käden melodia täydentää. Kertosäkeessä montuno-linja oikeassa kädessä vaihtelee 2-3 ja 3-2-claven välillä.

Simple Samba on Lady and Bossaa hieman nopeampi. Haasteena on basson, sointurytmien ja melodian yhdistäminen toimivaksi kokonaisuudeksi.

Eurooppa

Bukarestin markkinat muistuttaa mustalaistyyliä kappaleita Romania–Bulgaria -akselilta. Kappaleen melodialinjat ovat juoksevia ja tempo kohtuullisen nopea. Kertosäkeessä osumatarkkuuteen haastetta tuo vasemman käden stride-komppaus.

Flamingo Lambadan pyörteissä luo flamencomusiikin tunnelmaa koristelluilla melodiakuluilla ja fryygisen asteikon käytöllä. Kappaleen rytmipohjassa sekoittuu useampi Välimeren alueen kulttuuri. Niin kuin lambadassa yleensä, rytmipoljento on hiukan rauhallisempi kuin vaihtuvien tahtilajien kiihkeissä flamen-co-kappaleissa.

Kvarttien ja kvinttien voimaa edustaa kitararokin barré-sointuihin perustuvaa äänimaailmaa. Lähimmät referenssiyhtyeet ovat Black Sabbath ja Rainbow, joten oikea käsi pääsee tiluttamaan melodioita.

Matkalaukku on Old Times -kappaleen ohella lähimpänä perinteistä klassista pianomusiikkia. Se tuo mieleen venäläisen 1800–1900-lukujen taitteen pianomusiikin.

Napu-napu-naputus eroaa kirjan muista kappaleista 7/8-osa tahtilajillaan. Balkanin alueen tanssityyleihin perustuvassa kappaleessa on soitettava napakasti, jotta tempo ei pääse hidastumaan. Melodian asteikko-
maiset linjat ja käsien välinen rytmijako tuovat sopivasti teknisiä haasteita.

Old Times tiivistää muutamaan sivuun 1600- ja 1800-lukujen välistä pianomusiikkia. Rivien välistä voi lukea mm. Bachin ja Mozartin sulkakynien jälkiä. Kappaleen osat on tarkoitus soittaa peräkkäin perussykettä muuttamatta.

Pasta Bolognese vie kuulijat italialaiseen maalaiskaupunkiin ruoantuoksun, auringon ja iloisen puheenso-
rinan keskelle. Jälleen haasteena on basson, kompin ja melodian yhdistäminen. Lisäksi oikealle kädelle on sävelletty juoksutuksia ja trillimäisiä sekstikuljetuksia matkaa mutkistamaan.

Pohjois-Amerikka

Ballad haikailee 1980-luvun sähköpianosoundien perään. Tämän tyylistä makeilevaa harmoniaa ja me-
lodialinjaa kuulee tuon kultaisen vuosikymmenen rakkauselokuvissa. Sokerinen ei kuitenkaan tarkoita helppoa. Tulkinnan tulee olla herkkä ja tunteikas ja sointujen soida tasaisesti.

F-Blues on perinteinen jazzblueskappale. Yksinkertainen, toistoon perustuva svengaava melodia sekä mo-
lempien käsien soittamat soolot luovat jazzkvartettimaisen kokonaisuuden. Tässä kappaleessa tärkeitä
ovat fraseeraus, sointujen paksuus ja soolojen erottuvuus.

Popitus edustaa amerikkalaisen kitarapopin ja -rockin valtavirtaa, johon kuuluvat esimerkiksi Foo Fighter-
sin ja Nickelbackin kaltaiset yhtyeet. Vasemman käden osuus tavoittelee kitaran ”demppaavaa” sointivä-
riä pienellä säröllä höystettynä. Tasaisuuden säilyttäminen dynamiikan muuttuessa on tämän kappaleen
haaste.

Swingin tie -kappaleessa sekoittuvat jazzin vuosikymmenet. Harmoniat ja yllätykset saavat sen kuulosta-
maan 1960–70-luvun mainstreamjazzilta. Mieleen tulee myös Gerry Mulliganin, Dave Brubeckin ja Kenny
Barronin musiikki.

II-V-I on tyylinäyte 1940–50-luvuilla kehittyneestä bebopista, josta puhuttaessa Charlie Parkerin nimi tulee
yleensä ensimmäisenä mieleen. Tämä kappale on kallellaan Confirmationin suuntaan. Nimensä mukaises-
ti melodia rakentuu eri II-V-I-kadensseille. Sorminäppäryyttä pääsee kehittämään kimurantissa soolossa,
jota vasen käsi säestää rytmisesti.

Pohjoismaat

Dark Forest on kirjan rankin kappale, joka syntyi rakkaudestani raskaaseen musiikkiin. Pelkällä pianolla ei pääse aivan samalle synkkyystasolle kuin kokonaisella Death- tai Black Metal -yhtyeellä, mutta kappaleessa voi kuvitella olevansa kyseisiä tyylejä soittava rumpali. Varsinkin perusteema pyörii rumpukomppimaisesti, kontrastinaan kevyempi B-osa. Lopun osiossa jäljitellään ”dropattua” kitaraa todella alhaalta. Tämäkin kappale toimii bändin soittamana.

Järvimaisema kuvastaa nimensä mukaisesti perinteistä Järvi-Suomen luontomaisemaa. Tietynlainen melankolia paistaa siitä läpi. Kappale kasvaa loppua kohti ja tuo mukanaan teknisiä haasteita. Kappale on alun perin sävelletty fuusiomusiikkia soittavalle Nordic View -yhtyeelle.

Molli, luonnollisesti liikkuu luonnollisen mollin sointuasteilla nelisointuja käyttäen. Kappale on helppo ja soveltuu pianonsoiton alkeet osaavalle.

Pinta-kappale on myös alun perin sävelletty Nordic View -yhtyeelle. A-duurissa pyörivän kappaleen teema perustuu käsien välisiin, vierekkäisiin kvintttiotteisiin, joilla luodaan kaihoisa äänimaisema.

Sammaleen alla -kappaleen doorista asteikkoa hyödyntävä melodia vie soittajan saamelaisen joiun tunnelmiin. Jälkiä kuullaan myös skandinaavisesta perinnesäestelmästä. Kaanonosiot tuovat haastetta muutoin yksinkertaiseen kappaleeseen.

Tuohikenkien tarina on karjalaisen kertojan tarina. Melodiassa ja harmoniassa sekoittuvat perinteinen kansanmusiikki ja Anssi Tikanmäen maisemakuvat, jotka kirkastuvat melodiaan ja tulkintaan keskittymällä.

Around the World in 30 Pit Stops

piano etudes in world music style

Around the World in 30 Pit Stops is a collection of practice pieces designed to cast you into a whirlpool of world music. The rhythms, harmonies and melodies of different cultural and geographical regions pose multiple challenges. The pieces are fresh, fun and suitable for both elementary and more advanced pupils. They range from easy to difficult, and therefore also serve professionals wanting to improve their handling of rhythm and comping style. The book supplements those in use at music schools, providing new material for use in piano teaching.

The pieces are grouped according to geographical region: Asia, Africa, South and Central America, the Nordic Countries, other parts of Europe, and North America. Some are in the older, traditional styles, while others represent trends emerging over the past few decades. Old Times (Europe), for example, imitates keyboard music of the 17th-19th centuries, while Dark Forest (Nordic Countries) immerses the player in the Black Metal developed in Norway in the 1990s. The most familiar ethno-rhythms appear in Mother Earth (Africa) and Merengue (South America). The pieces are also accompanied by pictures evocative of the sounds and styles of their origins.

The book aims not to create an authentic image of a genre but to give you an impression of the music of other cultures. Pop, in particular, has long drawn on influences from other regions. You may therefore imagine yourself visiting a busy Mali city at market time, joining in a fiery dance on a Caribbean beach, meditating in a temple park where time stands still in Tokyo, or gazing at a peaceful lake in Finland.

The main thing in performing the pieces is to keep the rhythm moving and imagine you are playing as if in a small ensemble; a metronome is therefore a handy practice companion. Experimenting with different drum comps or loops is also worth trying.

The rhythmically complex pieces often demand closer study of the notes. To make learning easier, listen to the pieces on YouTube:

<http://aroundtheworld.fennica.digital>

Asia

As its title suggests, **From East to West** sets the course for your journey and you may catch a few impressions of a concert tour I made to Japan a few years ago. Like Western pop music, jazz is still popular in Japan, and many American legends frequently gig there. Suomi jazz is also highly rated in Japan. The melody of From East to West is based on a major/minor pentatonic scale such as is also used in traditional Japanese music, especially that for the shakuhachi flute and shamisen stringed instrument. This gradually blends with the jazz-style harmony. The piece as a whole is like an imaginary long-haul flight from Tokyo to New York.

Traditional Indonesian meets 21st-century guitar pop in **Echoes of Gamelan**. The modified pentatonic scale used in gamelan music provides the melodic frame, counterbalanced by the chord progression typical of pop. The semiquaver runs in the right hand may be a bit of a challenge.

On The Great Wall of China may remind you of the ambient music you often hear in Chinese restaurants. Note the background major/minor shifts in the pentatonic scale. This piece is very suitable for beginners.

Different cultures are nowadays widely reflected in the music that hits the charts. Rhythm is very important in club music. The rhythms of the Caribbean and Southern Europe are sure to loosen even the stiffest hips. **Oriental** is an offshoot of Mediterranean pop – the sort that blares from cars cruising along the seafront promenades. The left-hand rhythmic figure gives the piece a comp-like base for the scales embroidered in the right.

Africa

The groove in **Africana** comes from Senegal in West Africa. The background semiquavers tap away throughout the piece, accompanied by an imaginary bass drum emphasising the first and third beat in the bar. As you play it, try to think of a hi-hat pulse. Or you can use a hi-hat loop instead of a metronome to make the rhythms run better. The melody was originally intended for a guitar, so bear that in mind while you're playing.

The Beat That Spreads is a rhythm exercise in which four fingers play different rhythmic parts as if they were percussion instruments, in 12/8 time. The parts each stress different beats of the bar, as in a West African percussion group. The harmony and melody also spring from the rhythm, so the piece promises lots of work for fingers and brain alike.

Mother Earth features a three- and four-voice melody in 6/8 time. The right hand, imitating a South African gospel choir, creates counter-rhythms to the underlying groove in the bass.

Imagine that the melody in **Savannah** is being played and sung by a player of the stringed Kora instrument common in Senegal and Mali. I was inspired to write it by the voice and pieces of Guinean Djeli Moussa Konde, a singer of African pop nowadays living in Paris. The piece was influenced by ideas borrowed from the Guinea and Mali regions. The changing roles of the left and right hand add to the rhythmic challenges.

South and Central America

Lady and Bossa swings to the rhythm of bossa nova in a piece that is technically easy. The rhythms nevertheless demand careful attention if the comp is to run smoothly.

Merengue suggests a musical melting pot. It is a chance to play the 'oom-pah' and Afro-Cuban rhythms of the Caribbean region. Imagine a trumpet such as you might find in a Mexican mariachi orchestra as you play the right-hand melodies.

The Road to Havana is steeped in Cuban atmosphere. The right-hand melody complements the tumbao bass in the left. In the refrain, the montuno line in the right hand claves varies between 2-3 and 3-2.

Simple Samba is slightly faster than Lady and Bossa. The difficulty is weaving together the bass, harmonic rhythm and melody.

Europe

The Marketplace in Bucharest is reminiscent of the gypsy music on the Romanian–Bulgarian axis. The melodic lines flow and the tempo is fairly fast. The left-hand stride comp will test your accuracy in the refrain.

Flamingos Dancing the Lambada is evocative of flamenco with ornamented melodic progressions and the use of the Phrygian scale. The basic rhythm is a mixture of several Mediterranean cultures. As usual in the Lambada, the pulse is somewhat calmer than in the passionate flamencos with their shifting metres.

The Power of Fourths and Fifths represents a sound world based on the barré chords of guitar rock. The closest reference bands are Black Sabbath and Rainbow, so the right hand gets to shred the melodies.

Travelling Bag is, along with Old Times, the closest to traditional classical piano music and calls to mind the Russian piano music of the late 19th and early 20th centuries.

School Desk Tapping differs from the other pieces in the book in that it is in 7/8 time. Drawing on dance styles of the Balkan region, it needs to be crisp to ensure that the tempo does not drag. The scale-like melodic lines and the rhythm, spread across the two hands, provide just the right amount of technical challenge.

Old Times embodies piano music composed between the 1600s and 1800s in a few pages. Between the lines you may detect the quill strokes of Bach, Mozart and others. Play the sections one after the other with the same basic pulse.

Pasta Bolognese wafts you away to a country town in Italy, its delicious food smells, its sun and its cheerful chatter. Once again, the difficulty will be synchronising the bass, comp and melody, added to which, the right-hand runs and trill-like figures in sixths will not make your journey easy.

North America

Ballad dreams of the digital-piano sounds of the 1980s – the sugary harmonies and melodic lines often heard in the love films of that golden decade. Sugary does not, however, mean easy. Your performance must be sensitive and sentimental and the chords even.

F-blues is a traditional jazz blues piece. The simple, swinging melody relying on repetition and the solos in both hands create the effect of a jazz quartet. Important in this piece are the phrasing, the thickness of the chords, and picking out the solos.

Pop'ish represents mainstream American guitar pop and rock such as that of Foo Fighters and Nickelback. Aim at the guitar's "damping" timbre spiced with a little distortion in the left hand. The difficult thing in this piece is maintaining an even quality as the dynamics change.

Swing Time looks back over the various jazz decades. The harmonies and surprises make it sound like 1960s–1970s mainstream. The music of Gerry Mulligan, Dave Brubeck and Kenny Barron also spring to mind.

II–V–I is a stylistic sample of the bebop developed in the 1940s–1950s, in speaking of which the name Charlie Parker usually springs to mind first of all. Tending towards Confirmation, it revolves around II–V–I cadences. Here is a chance to improve your finger dexterity in the tricky solo against the left-hand rhythm accompaniment.

The Nordic Countries

Dark Forest is the toughest piece in the book and was born of my love of heavy music. A piano on its own cannot conjure up the same gloomy atmosphere as a whole Death or Black Metal group, but imagine you are a drummer playing in their styles. The basic theme, in particular, goes round and round like a drum comp, in contrast to the lighter B section. The last part imitates a guitar “drop-tuned” really low. This piece, too, also works in a band performance.

Nordic View mirrors a traditional landscape in Finnish Lakeland and has a certain melancholy. It grows towards the end, with accompanying technical difficulties. The piece was originally composed for the fusion-playing Nordic View ensemble.

Minor, Naturally operates with natural minor four-note chords. It is an easy piece suitable for pianists who have already mastered the basics.

I originally wrote **Surface** for the Nordic View ensemble. The theme, revolving around A major, relies on adjacent fifths between the hands to create a nostalgic soundscape.

The melody of **Under the Moss**, exploiting the Dorian mode, invites you to enter into the mood of a Sámi yoik. You may also catch traces of traditional Scandinavian music. The canons pose an additional challenge in this otherwise simple piece.

Shoes Made of Birchbark is a story from Karelia. The melody and harmony are a mixture of traditional folk music and the landscapes of Anssi Tikanmäki. Light them up by focusing on the melody and expression.